

ZAVTRA

A FILM BY ARI MATIKAINEN & MARKKU HEIKKINEN

- Iloista antajaa Jumala rakastaa -
- God Loves A Cheerful Giver -

ZAVTRA - HUOMENNA

KÄSIKIRJOITUS & OHJAUS / SCRIPT & DIRECTING: Ari Matikainen & Markku Heikkinen KUVAUUS / CINEMATOGRAPHY: Timo Peltonen, Ari Matikainen, Markku Heikkinen, Marita Hällfors, Leena Kilpeläinen LEIKKAUS / EDITING: Ari Matikainen, Markku Heikkinen, Riitta Polksvelkä, Akke Eklund AÄNISOHJELMA / SOUND DESIGN: Jukka Laine MUSIIKKI / COMPOSER: Jukka Haavisto AÄNIYYS / PRODUCTION SOUND: Jari Alén GRAFIikka / GRAPHICS: Hanna-Pekka Viirikainen Yhteistyössä / CO-PRODUCTION: YLE, TV2 Dokumenttiprojekti / SEN / AVEK / NRK / NETP

ZAVTRA - TOMORROW

PRODUCED BY KRISTIINA PERVILÄ

MILLENNIUM FILM 2004

ZAVTRA – HUOMENNA

Ari Matikaisen ja Markku Heikkisen dokumenttielokuva rajaseudun hyväntekijöistä.

ZAVTRA on vahva ja rehellinen elokuva suomalaisuudesta ja venäläisyydestä. Se etenee mustien avustussäkkien myötä, ruohonjuuritason hyväntekijöiden matkassa. Elokuva polveilee luontevasti runollisesta, esseen omaisesta kerronnasta rujoon realismiin, lempeän yleisilmeensä säilyttäen. Näyttämönä on yksi maailman suurimmista elintasokuiluista – Suomen ja Venäjän välinen rajaseutu. Elokuva on kuvattu neljän vuoden aikana Imatran ja Svetogorskin kaupungeissa, jotka ovat vain kuuden kilometrin etäisyydellä toisistaan, mutta missä raja lopulta kulkee?

Itärajan tuntumassa kasvaneet Ari Matikainen ja Markku Heikkinen aloittivat Zavtra - Huomenna - dokumenttinsa teon jo viime vuosituhannen puolella. Imatran seudulle he innostuivat muissa töissä kohtaamansa Topi Uosukaisen vinkkaamina. - Minä olen Pohjois-Karjalan Uimaharjussa käynyt kouluni, Markku taas on kotoisin Kajaanista, joka

sekin on paperikaupunki Venäjän naapurissa. Pienenä Venäjän läheisyyden tiesi, mutta ei sitä sen enemmälti kommentoitu, koko maa oli tietyllä tavalla musta aukko, Ari Matikainen kertoo.

Kainuulaiselle Markku Heikkiselle Neuvostoliitto oli nuorena tutumpi. - Kekkoslandissa kun elimme, Kostamus oli meillä päin merkittävä työllistäjä 70-luvulla. Jostain kumman syystä kiinnostuin jo silloin, luin koulussa venäjää ja kävin siellä kaiken maailman kulttuurivaihtomatkoilla ja mir-drusba-festivaaleilla. Kummallakin miehistä on myös karjalaiset sukujuuret. Jo ensivisiitti Imatran ja Svetogorskin seudulle vakuutti dokumentaristit. - Raja on sinänsä jo mielenkiintoinen. Ja kun käytiin siellä, ymmärrettiin että kyseessä on huippupaikka ja oma maailmansa.

Rajaseutu hurmasi ensin visuaalisella erilaisuudellaan, mutta kansainvälisten tuotantokuvioiden takia nelivuotiseksi venyneen työrupeaman lopulla, leikkauspöydän ääressä Ari ja Markku huomasivat lopullisesti, että hienot kuvat rajan rosoisuudesta ovat vain pintaa. Rajat ovat meissä ihmisissä sisällä.

Zavtran päähenkilöitä ovat lastenkodista Suomeen adoptoitu nuori nainen Senja sekä paperityöläinen Tatu Savolainen venäläisen Arletta –vaimonsa kanssa. Niin Zavtrassa kuin Imatralla ja Svetogorskissakin kulttuurien törmääminen on arkipäiväistä. - Tatu, Arletta ja Senja elävät koko ajan rajan yli ja joutuvat tutkimaan toisella puolella olevaa, Markku Heikkinen kertoo. Viimeksi Zavtrassakin on kysymys on siitä, keitä me suomalaiset olemme. -- Meitä vaivaa se, että me ollaan aika lähellä venäläisiä, mutta me ei haluta sitä sanoa ääneen. Ehdottomasti mieluummin itää kuin länttä, niin minä ainakin koen kainuulaisena ja toisen polven karjalaisena. Jos minun pitää valita henkinen kotini, niin ei se makeileivien ruotsalaisten luona ole, vaan alakuloisessa rujossa itäisyydessä, johon liittyy sentimentaalisuus, Markku Heikkinen sanoo. Yllättäen dokumentaristit löysivät valoisimmat tunnelmat rajan takaa, kertoo Ari Matikainen. - Svetogorskin puolella uskotaan huomiseen, Imatralla jäi enemmän blues-paikan tunnelma.
(haastattelu: Johanna Westersund)

ZAVTRA – HUOMENNA

Ohjaus & käsikirjoitus Ari Matikainen & Markku Heikkinen

Kesto 52 min
Esitysformaatit Digi-Beta, Beta SP, DVD
Kuvasuhde 16:9 letterbox
Ääni Stereo 1&2
Tuotanto Kristiina Pervilä, Millennium Film 2004

